

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaivoslaiksi

207/11.01.00/2022

KHALL § 107
Ympäristötarkastaja
Kaavoittaja

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kaivoslain muuttamisesta. Lakimuutoksen tavoitteena on ympäristönsuojelun tason parantaminen, kaivosten toimintaedellytysten varmistaminen sekä paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen. Lisäksi esityksellä parannetaan lupamenettelyjen toimivuutta.

Sotkamo kunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaivoslaiksi on esityslistan liitteenä. Lausuntopyyntöön liittyvä aineisto on nähtävillä internetosoitteessa

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=406b2d99-e20b-4fcc-a781-e7c8b9b7673c>

Lisätietoja asiasta antavat ympäristötarkastaja Teija Härkönen, puh.044 750 2179 tai teija.harkonen@sotkamo.fi tai kaavoittaja Juha Kaaresvirta, puh. 044 750 2144 tai juha.kaaresvirta@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaivoslaiksi.

Kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus
Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Otteet

Työ- ja elinkeinoministeriö, kirjaamo.tem@gov.fi
Ympäristötarkastaja Teija Härkönen
Kaavoittaja Juha Kaaresvirta

Kokouksessa tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen virallisesti oikeaksi todistaa:

Sotkamossa 18.5.2022

Pöytäkirjanpitäjä


Päivi Huotari





SOTKAMON KUNNAN LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI KAIVOSLAIN MUUTTAMISESTA

Yleistä

Sotkamon kunta pitää kaivoslain muutoksen tavoitteita kaivostoiminnan paikallisen hyväksyttävyyden ja ympäristönsuojelun tason parantamisesta hyvinä. Samalla Sotkamon kunta haluaa kuitenkin korostaa kaivosalan merkitystä työllisyyden, elinvoiman ja aluetalouden kannalta ja pyytää huomioimaan kaivoslain valmistelussa sen, ettei uuden kaivostoiminnan syntymistä siihen soveltuvilla alueilla kohtuuttomasti vaikeutettaisi lakimuutoksen myötä.

Vaatus kunkaavoituksesta kaivosluvan edellytyksenä

Sotkamon kunta näkee myönteisenä sen, että kunnille säädettäisiin oikeus päättää siitä, onko kaivostoiminta mahdollista kunnan alueella. Muutoinkin voimassa olevan kaivoslain ja kaavoituksen suhde (Kaivoslaki 47.4 §) kaipaa selkeyttämistä. Kaivosluvan myöntämisen edellytyksiä ei kuitenkaan tulisi sitoa kunnan hyväksymään kaavaan lakiehdotuksessa esitetyllä tavalla. Suunniteltu sääntely edellyttäisi kuntatason kaavan laatimista myös niissä pienissä ja syrjäisillä alueilla sijoittuvissa hankkeissa, joissa ei ole erilaisten maankäyttötarpeiden yhteensovittamista. Näissä tapauksissa kuntatason kaavoituksen vaatimus hidastaisi tarpeettomasti hankkeiden etenemistä ja lisäisi kunnan kaavoitustoimen työmäärää ilman kaavoituksen tuomaa oleellista lisäarvoa. Lisäksi tulee huomioida, että kaivostoiminnan vaikutukset varsinkin suuremmissa hankkeissa ulottuvat yli kuntarajojen, jolloin näissä tapauksissa oikea suunnitteluväline on maakuntakaava. Kaivoshankkeisiin myös liittyy lähes poikkeuksetta muitakin prosesseja kuin kuntatason kaavoitus (kuten maakuntakaavoitus, YVA ja ympäristölupamenettely), jolloin osallisten vaikuttamismahdollisuus tulee turvattua tätä kautta.

Sotkamon kunta ehdottaa kaivoslakiluonnoksen 47 §:n viimeistä momenttia muutettavaksi siten, että kaivosluvan myöntämisen

Sotkamon kunta

Markkinatie 1, 88600 Sotkamo | Vaihde (08) 615 5811 | kirjaamo@sotkamo.fi

edellytyksenä on, että toiminta ei ole asemakaavan vastaista eikä vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen ja kaivospaikan sijaintipaikkakunta on puoltanut luvan myöntämistä.

Kaivosalueen kunnostamista koskevaan pykälään 143 on esitetty lisäystä, jossa kaivostoiminnan harjoittaja on veloitettu huolehtimaan siitä, ettei suljetusta kaivoksesta aiheudu merkittävää haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Esityksessä olisi syytä täsmentää merkittävän haitan käsitettä ja todennettavuutta, jotta mahdolliset ihmisiin ja ympäristöön kohdistuvat haitat saadaan todellisuudessa vähenemään.

Kaivoslain 76 §:n mukaista varauspäätöksen voimassaoloa esitetään lyhennettäväksi kahdestakymmenestä neljästä kuukaudesta kahteentoista. Lisäksi varauksen voimassaoloon vaikuttavat tekijät olisi otettava nykyistä paremmin huomioon. Esityksen mukaisen varausmaksun, 1 € / hehtaari, on katsottu kannustavan pienentämään varausalueita. Sotkamon kunta näkee varausajan lyhentämisen haastavana kaivostoimijoille, koska selvitysten, laskentojen ja analyysien tekeminen on usein aikaa vievää ja näin ollen 12 kuukautta saattaa olla liian lyhyt aika niiden toteuttamiseen. Varausmaksu nähdään positiivisena asiana, jos se pienentää ylisuuria varausalueita. Myös varauspäätösten tarkemmat perustelut edistävät maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.

Sotkamossa 18.5.2022

SOTKAMON KUNNANHALLITUS



Sotkamon kunta

Markkinatie 1, 88600 Sotkamo | Vaihde (08) 615 5811 | kirjaamo@sotkamo.fi